

Aşırı düşük analizlerde yer alan aylık işçilik girdileri için saatlik işçilik girdileri için ise 44,48 TL fiyat öngörüldüğünden işçilikler için ihale tarihinde yürürlükte olan asgari ücretin altında fiyat kullanılmadığı

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde ihale komisyonunun; verilen teklifleri değerlendirdikten sonra diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyetine göre teklif fiyatı aşırı düşük olan isteklileri tespit edeceği, bu teklifleri reddetmeden önce belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak isteyeceği, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesine ilişkin Kamu İhale Kurumu tarafından yapılan düzenlemeleri esas alarak aşırı düşük teklif açıklamalarını değerlendireceği, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin tekliflerini reddedeceği hükme bağlanmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap

çetveli, Kanununun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanununun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,

c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,

ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b.dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak, EPDK tarafından yayımlanan, İstanbul İli, Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan En Yüksek İşlem Hacimli 8 Firmanın

Akaryakıt Fiyatlarına İlişkin Raporda yer alan fiyatların % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmez. Motorin veya benzine yönelik olarak öngörülen tutarın TL/lt cinsinden hesaplanmasında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun ilgili düzenlemeleri dikkate alınacaktır.

45.1.13.15. Sözleşme veya eklerinde, taş, kum, çakıl, gravye, balast, stabilize vb. yapı malzemelerinin idarenin belirlediği ocaklardan temininin öngörüldüğü haller dışında, bu Tebliğin 45.1.2 maddesi gereğince nakliye girdilerine ilişkin idarece belirtilen mesafelerden daha düşük mesafe kullanarak açıklama yapan isteklilerin, ihale konusu işe özgü alanlara ilişkin açıklamalarını kamu kurum ve kuruluşları tarafından düzenlenen veya onaylanan belgeler ile tevsik etmeleri gerekmektedir.

...

45.1.13.17. Tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipman (İş makinesi) analiz girdilerine ilişkin açıklamalar; resmi rayiçler veya isteklinin kendi malı olan iş makineleri için satın alma bedeli üzerinden yapılabilir. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi ancak resmi rayici bulunmayan iş makineleri için kullanılabilir.

İsteklilerin kendi malı olan iş makinesinin satın alma bedeli üzerinden yapacağı açıklamalarda, bu hususları tevsik eden belgelerin açıklama kapsamında sunulması zorunludur. Ayrıca, bu açıklamada iş makinesine ilişkin tutar olarak;

a) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmuş olması halinde, amortisman maliyeti katsayısı dışında kalan maliyet katsayıları (yedek parça, tamir-bakım, sermaye faizi-sigorta, nakil-montaj-demontaj) toplamı (ilgili analizde miktar kısmına yazılarak) ile resmi rayicin çarpılması sonucu bulunacak tutar,

b) İş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmamış olması halinde ise, (a) bendinde hesaplanan tutarın altında olmamak koşuluyla, iş makinesinin satın alma

bedeli ile analiz girdi miktarının çarpılması sonucu bulunacak tutar,

kullanılabilecektir.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir. ...” açıklaması yer almaktadır.

İdari Şartname'nin “Aşırı düşük teklifler” başlıklı 33'üncü maddesinde teklifi sınır değer altında olduğu tespit edilen isteklilerden Kanun'un 38'inci maddesine göre açıklama isteneceği, açıklamaları yeterli görülmeyen veya açıklamada bulunmayan isteklilerin tekliflerinin reddedileceğine yönelik düzenlemeye yer verilmiştir.

İncelemeye konu ihalede nihai olarak Kamu İhale Kurulu tarafından 29.11.2023 tarihli ve 2023/UY.I-1485 sayılı kararı ile “teklifi sınır değer altında kalan geçerli teklif sahibi isteklilerden yukarıda yer verilen açıklamalar göz önünde bulundurulularak yeniden aşırı düşük teklif açıklaması talep edilmesi” yönünde düzeltici işlem belirlenmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine ihale komisyonu tarafından 11.12.2023 tarihli yazı ekinde teklifi aşırı düşük teklif sınır değerinin altında kalan geçerli teklif sahibi 8 istekliye açıklama istenilecek iş kalemleri listesi ve açıklama istenilen 8 iş kaleminin analiz formatları gönderilerek aşırı düşük teklif sorgulaması yapıldığı anlaşılmıştır.

Akabinde 29.12.2023 tarihli ve 4 sayılı ihale komisyonu kararı ile aşırı düşük teklif açıklaması sunmayan 3 isteklinin tekliflerinin reddedildiği, aşırı düşük teklif açıklaması sunan başvuru sahibi dâhil 5 isteklinin açıklamalarının ise uygun bulunduğu görülmüştür.

Aşırı düşük teklif açıklamaları uygun bulunan istekliler tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamaları başvuru sahibinin iddiaları açısından incelendiğinde;

a) Açıklama kapsamında idarece sorgulama yazısı ekinde gönderilen 8 adet iş kaleminin analizlerinin kullanıldığı, analiz girdilerinin isimleri, ölçü birimleri ve miktarlarının idarenin aşırı düşük teklif sorgulamasında isteklilere gönderdiği analiz formatlarına uygun olduğu ve analizlerde hesaplama hatasının bulunmadığı anlaşılmıştır.

b) İhale üzerinde bırakılan İbm İnşaat İthalat İhracat A.Ş. – Mefa Yol Yapım Madencilik Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından açıklama istenilen analizlere ilişkin kullanılan kamu kurum ve kuruluşlarından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğünün 2023 yılı rayiçleri ile “Damperli Kamyon (120 HP Gücünde, 7 Ton Kapasiteli)” için demirbaş defteri tespit tutanağını gösterir liste sunulmuştur.

“Damperli Kamyon (120 HP Gücünde, 7 Ton Kapasiteli)” girdisi için kamu kurum ve kuruluşunca yayımlanan rayicindeki katsayıların aşağıdaki gibi olduğu görülmüştür.

Amortisman	0,000083
Yedek Parça	0,000044
Tamir Bakım	0,000011
Sermaye Faizi, Sigorta	0,000023
Nakil, Montaj, Demontaj	0,000010
Toplam	0,000171

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.13.17'nci maddesi gereği iş makinesinin satın alma tarihinden sonra amortisman süresinin dolmamış olması halinde, amortisman maliyeti katsayısı dışında kalan maliyet katsayıları (yedek parça, tamir-bakım, sermaye faizi-sigorta, nakil-montaj-demontaj) kullanılarak hesaplanan tutarın altında olmamak koşuluyla, iş makinesinin satın alma bedeli ile açıklanabileceği anlaşılmaktadır.

Amortisman maliyeti dışında kalan maliyet katsayısının toplam katsayıya oranlanması (0,000088/0,000171) suretiyle elde edilen değer anılan girdinin ihale tarihindeki 363.000,00 TL olan rayıcı ile çarpılması sonucunda elde edilen tutarın 186.807,02 TL olduğu, amortisman süresi dolmamakla birlikte, anılan istekli tarafından söz konusu tutarın altında olacak şekilde "Damperli Kamyon (120 HP Gücünde, 7 Ton Kapasiteli)" girdisi için 131.355,93 TL kullanılarak yapılan açıklamanın Tebliğ'in 45.1.13.17'nci maddesine uygun olmadığı anlaşılmıştır.

Diğer istekliler tarafından açıklama istenilen girdiler için kullanılan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

ile Orman Genel Müdürlüğünün yayımlanmış 2023 yılı rayiçlerini gösterir listenin sunulduğu, kendi malı araç edinim bedellerinin kullanılmadığı anlaşılmıştır.

c) İhalenin 23.05.2023 tarihinde gerçekleştirildiği, KİK İşçilik Hesaplama Modülüne göre ihale tarihinde yürürlükte bulunan aylık brüt asgari ücretin 10.008,00 TL olduğu, saatlik brüt asgari ücretin (10.008,00TL/30gün/7,5saat) hesaplamasından 44,48 TL olduğu tespit edilmiştir.

İhale üzerinde bırakılan İbm İnşaat İthalat İhracat A.Ş. – Mefa Yol Yapım Madencilik Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. İş Ortaklığı ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlenen Mek Turizm İnşaat Taahhüt ve Ticaret Ltd. Şti. – Uday İnşaat Taahhüt Madencilik Nakliye Hayvancılık Akaryakıt Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından iş kalemlerinin analizlerindeki aylık işçilik girdileri için ihale tarihinde yürürlükte bulunan 10.008,00 TL brüt asgari ücret fiyatının kullanıldığı anlaşılmıştır.

Sade Grup İnşaat A.Ş. ve Demgün İnşaat Harfiyat Madencilik Tarım Nakliye Petrol Taahhüt Sanayi ve Ticaret A.Ş. – Kadir Petrol Ürünleri İnşaat Taşımacılık Hafriyat Madencilik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından ise iş kalemlerinin analizlerindeki aylık işçilik girdileri için ihale tarihinde yürürlükte bulunan 10.008,00 TL brüt asgari ücretin altında olmayan 12.259,80 TL fiyatının kullanıldığı anlaşılmıştır.

Anılan istekliler tarafından analizlerde yer alan aylık

işçilik girdileri için 10.008,00 TL ve 12.259,80 TL, saatlik işçilik girdileri için ise 44,48 TL fiyat öngörüldüğünden işçilikler için ihale tarihinde yürürlükte olan asgari ücretin altında fiyat kullanılmadığı anlaşılmıştır.

ç) Açıklama istenilen iş kalemlerine ait analizlerde formül ve mesafe bilgileri bulunan nakliye girdilerinin yer aldığı, açıklama istenilen nakliye girdileri için istekli tarafından idarece verilen formül ve mesafe bilgileri esas alınarak ulaşılan fiyatların kullanıldığı anlaşılmıştır.

d) İstekli tarafından idarenin aşırı düşük teklif sorgulamasında isteklilere gönderdiği iş kalemlerinin analizlerindeki girdi miktarlarının kullanıldığı, analiz girdilerinde yer alan miktarlar bilgilerinin değiştirilmediği anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, İbm İnşaat İthalat İhracat A.Ş. – Mefa Yol Yapım Madencilik Petrol Ürünleri İnşaat Taahhüt Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasına yönelik başvuru sahibinin ikinci iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2024/007
Gündem No	: 33
Karar Tarihi	: 14.02.2024
Karar No	: 2024/UY.I-305